

Verkiezingsprogramma GroenLinks Emmen 2026-2030

Onze plannen voor een groen en sociaal Emmen.

Voorwoord

In onze gemeente kom je het woord nieuw vaak tegen. Nieuw-Amsterdam, Nieuw-Dordrecht, Nieuw-Schoonebeek en Nieuw-Weerdinge. Ik ken geen andere gemeente met zoveel plaatsnamen die zo beginnen.

Het woord nieuw past bij de gemeente Emmen. Mensen bouwen hier steeds weer aan iets nieuws. Dat deden de turfstekers vroeger ook. Zij kwamen vaak van ver naar Zuidoost-Drenthe om hier een nieuw bestaan op te bouwen. Door hun harde werk groeide deze streek in de 19e eeuw uit tot een van de grootste gebieden voor turfproductie in Nederland.

Zelf ben ik ook nieuw: een nieuwe lijsttrekker en nog niet zo lang inwoner van Emmen. In 2023 begon ik mijn bedrijf bij Growing Emmen. En toen ik besloot om weer in Nederland te gaan wonen, wilde ik niets liever dan naar Emmen. De combinatie van een stad, dorpen en het prachtige platteland maken dat ik me hier thuis voel. Zo werk ik in de stad en fiets en wandel in mijn vrije tijd graag door de bossen en het Bargerveen.

Er gebeurt al veel goeds. Emmen is een 'economische kernzone'. Er zijn veel bedrijven en dus veel werkgelegenheid. Mensen zorgen voor elkaar. Noaberschap is hier belangrijk. Niet alleen in de dorpen, maar ook in de stad. Misschien wel doordat de stad wordt gevormd door meerdere dorpen die aan elkaar zijn gegroeid. In de Gezonde Stad Index van Arcadis staat Emmen op de achtste plaats. Ook hoort Emmen bij de tien gemeenten in Nederland waar inwoners zich het meest gelukkig en veilig voelen.

Toch is er ook werk te doen. In de Atlas voor Gemeenten staat Emmen nog steeds laag als aantrekkelijk om te wonen. We willen meer betaalbare woningen. Betere fiets- en busverbindingen. En samen bouwen aan een duurzame toekomst. Zodat ook mensen met een laag inkomen niet meer in de kou hoeven te zitten.

We staan klaar met een bevlogen kandidatenlijst en een sterke achterban. Samen willen we Emmen verder vooruit helpen. Hoe we dat doen, lees je in ons verkiezingsprogramma en in de samenvatting in eenvoudige taal.

Samen openen we een nieuw hoofdstuk. Doe je mee?

Mireille Sampimon-Ssembatya

Hoofdstuk 1 Betaalbaar en fijn wonen, nu en in de toekomst

Hoe je woont is allesbepalend voor je welzijn en geluk. Omringd door groen en goede burens, zonder de angst weg te moeten of je nou huurt of een koopwoning hebt. Dat is voor steeds meer mensen in onze gemeente onhaalbaar geworden. Jongeren die nog bij hun ouders wonen, senioren die geen plek kunnen vinden om fijn oud te worden, studenten die een kamer zoeken of de steeds grotere groep mensen die niet eens een vast adres hebben.

Dit is het gevolg van decennia aan rechts en ondoordacht beleid. Onze sociale huursector is in de uitverkoop gezet en we worden gegijzeld door de agro-industrie met de stikstofcrisis. Door de gedwongen bezuinigingen zijn bouwplannen van de gemeente verminderd of stopgezet, plannen die nu pas weer opgestart worden. En in de nieuwe plannen is er nog steeds niet genoeg woningbouw voor iedereen.

In Nederland is 1 op de 7 dakloze mensen een kind, en dakloosheid raakt met name de meest kwetsbare mensen in onze samenleving. Daarom is voor ons de allergrootste prioriteit dat iedereen in onze gemeente een eigen thuis krijgt. Er moeten nu betaalbare en duurzame huizen bij. Samen met de woningcorporaties ontwikkelen we een investeringsstrategie voor de lange termijn. We gaan strategisch grond aankopen en veel geld investeren in sociale woningbouw en starterswoningen. Daarbij gaan we verstandig om met onze ruimte. Waar mogelijk kiezen we voor hoogbouw.

Snelheid en kwaliteit kunnen hand in hand gaan. Een duurzame woning in een groene en gezonde omgeving levert meer op dan flexwoningen. Met goede woningen die lang bestaan zorgen we ook voor sterke wijken en gemeenschappen.

Verduurzamen en verbeteren van bestaande woningen

Iedereen heeft recht op een fijn huis zonder schimmel, tocht of hitte. We zetten in op een isolatie-offensief zodat woningen leefbaarder worden en toekomstbestendig. Lage inkomens ondersteunen we financieel met het snel isoleren van hun woning. Dat geldt ook voor het aanschaffen van energiezuinige apparaten of zonnepanelen op het dak zodat duurzaamheid voor iedereen haalbaar is.

We willen wijken en dorpen waar gemeenschapszin en zorg voor elkaar weer de norm worden. Waar iedereen toegang heeft tot een supermarkt in de buurt, een speeltuin, een sportclub en waar je met de fiets naar de basisschool kan. Waar je in een prettige groene omgeving woont, en dat zijn geen grote velden met alleen maar gras.

Hierover vertellen we meer in de andere hoofdstukken.

Hoe wij gaan zorgen voor betaalbaar en fijn wonen:

Een einde aan dakloosheid

- Niemand hoeft op straat te slapen. Er komen meer opvanglocaties om dakloosheid aan te pakken. We werken volgens het zogeheten Housing First-principe. Dat betekent dat mensen meteen aan onderdak worden geholpen en daarna begeleid worden naar herstel.
- Arbeidsmigranten verdienen fatsoenlijke huisvesting en bescherming tegen uitbuiting. Te vaak wonen zij in slechte, te dure of onveilige omstandigheden, afhankelijk van huisvesting die wordt aangeboden door hun werkgever. We zorgen dat alle huisvesting voor arbeidsmigranten voldoet aan het SNF-keurmerk en controleren hier actief op. Huisvesting en werk moeten strikt gescheiden zijn, zodat mensen niet bang hoeven te zijn hun huis te verliezen als ze van baan wisselen. Zo geven we arbeidsmigranten dezelfde basisrechten als ieder ander.
- In samenwerking met gemeentelijke partners zorgen we voor een opvanghuis voor jonge LHBTIQA+-ers die door hun familie op straat gezet worden vanwege hun seksuele of genderidentiteit.
- We zorgen dat er permanente dagopvang voor dak- en thuisloze mensen komt en werken in samenwerking met VNN aan drugsgebruiksruimtes waar verslaafde mensen veilig kunnen gebruiken en waar hulp toegankelijk is.

Nieuwe woningen

- We zetten in op minimaal 40 procent sociale huur in ieder dorp en iedere wijk, zowel bestaand als nieuw. Dat geldt ook voor de duurdere gebieden, zoals Parc Sandur en de Delftlanden.
- We willen dat onze gemeente volop inzet op het delen en splitsen van woningen. Er is hier veel woonoppervlakte dat beter benut kan worden, zeker nu steeds meer mensen alleen of met z'n tweeën wonen.
- Volkshuisvesting hoort niet overgelaten te worden aan private verhuurders. Woningcorporaties zijn onmisbare bondgenoten bij het bouwen en beheren van betaalbare woningen. We geven hen een grotere rol in de middencategorie, tussen sociale huur en hoge huren. De gemeente staat garant voor leningen die corporaties hiervoor aangaan, zodat deze woningen betaalbaar en bereikbaar blijven voor iedereen. We stimuleren corporaties om zoveel mogelijk betaalbare huurwoningen te bouwen en bestaande woningen niet te verkopen, of alleen onder strikte voorwaarden.
- We bouwen levensloopbestendige woningen waar je prettig oud kunt worden, ook als je minder mobiel bent of zorg nodig hebt. Voor ouderen ontwikkelen we woonvormen tussen zelfstandig wonen en het verzorgingstehuis, zoals knarrenhofjes, waar zorg gedeeld wordt en iedereen zelfstandig blijft.
- We bouwen woningen die klaar zijn voor de toekomst: klimaatneutraal, goed geïsoleerd en aardgasvrij. Nieuwe woningen worden bestand tegen hitte, droogte, zware regenval en eventuele bodemdaling, met goede isolatie, slimme waterafvoer en voldoende groen bij iedere woning. We bouwen bovendien natuurinclusief, met in gevels en daken ruimte voor insecten en vogels zoals de huismus. Ook bij verbouwingen zorgen we dat de natuur weer een plek krijgt.

- We voorkomen dat beleggers de huizenprijzen opdrijven en grof geld verdienen met het opkopen van de grond in onze gemeente. Dat doen we door deze grond zoveel mogelijk in publieke handen te houden en ook zelf als gemeente aan te kopen. Zo kunnen we sturen op duurzame woningbouw en vergroening van de omgeving.
- Woningen zijn om in te wonen, niet om winst mee te maken. In sommige wijken in Emmen geldt al een zelfbewoningsplicht en een anti-speculatiebeding. Wij willen deze aanpak uitbreiden naar alle nieuwbouwwoningen, zodat huizen beschikbaar blijven voor mensen die er zelf willen wonen.

Wonen in Emmen

- Bij nieuwbouw gaan we vaker de hoogte in om de groene openbare ruimte te behouden, we combineren hoogbouw met goede ov- en fietsverbindingen, ook in dorpen.
- Bij de ontwikkeling van de Greenwise Campus hoort ook studentenhuisvesting. We vinden dat de gemeente hierin de regie moet nemen, zodat er voldoende betaalbare en kwalitatief goede woonruimte komt voor studenten.
- We zorgen voor een eerlijk parkeerbeleid in onze gemeente door de kosten van parkeren bij winkelcentra gelijk te trekken.
- Het Rensenpark is het groene hart van Emmen, maar mist nu nog daadkracht en ambitie. We investeren in het park en de gebouwen om hogere onderhoudskosten in de toekomst te voorkomen. We behouden en versterken de historische elementen en geven creatieve organisaties en ondernemers meer ruimte om zich hier te vestigen.
- Landbouwgronden die vrijkomen, bestemmen we zo veel mogelijk voor natuur en woningbouw.

Bestaande woningen

- We kopen actief leegstaande gebouwen en kantoorpanden op, eventueel samen met corporaties, en zetten die om naar woningen. We benutten de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG) waar nodig, zodat de gemeente weer meer regie heeft over wat er met de schaarse ruimte gebeurt.
- We voeren een leegstandsverordening in zodat panden niet onnodig leegstaan terwijl er woningnood is. Eigenaren worden verplicht leegstaande woningen en gebouwen te melden en krijgen de plicht om binnen een redelijke termijn een plan te maken voor gebruik of verhuur. Zo zetten we bestaande ruimte sneller in voor wonen en voorkomen we dat waardevolle plekken in dorpen en wijken ongebruikt blijven.

Een prettige en gemengde buurt

- Bij sloop van oude huurwoningen vanwege verduurzaming krijgen oude huurders het eerste recht op terugkeer, zonder hogere woonlasten.
- De cultuursector, het theater en de bibliotheek horen ook in de dorpen en wijken: op scholen, in buurthuizen en sportkantines. Hierdoor kunnen kinderen die niet in het centrum kunnen komen, toch deelnemen aan muziekles of een boek lenen.
- De gemeente zorgt dat openbare gebouwen toegankelijk zijn voor iedereen, bijvoorbeeld door genderneutrale toiletten in te richten en te zorgen dat fysieke toegankelijkheid voor iedereen mogelijk is.

Hoofdstuk 2 Herstellen van noaberschap, gemeenschappen en goede zorg.

We moeten het met elkaar doen, in deze regio weten we dat als geen ander. Terwijl we gebruikt werden als wingewest voor de Randstad, vonden we hulp en zorgzaamheid bij elkaar. Tegenwoordig is dat een kopje suiker halen bij de buren, een huisarts die je kent, een buurthuis waar de koffie altijd klaar staat of een goede school in de buurt. Dat noaberschap is nog steeds de basis van onze cultuur, maar raakt als we niet oppassen steeds verder uit het zicht.

Door populistische politiek worden we tegen elkaar opgezet terwijl onze publieke ruimte wordt verkocht en onze gedeelde plekken worden wegbezuinigd. We zitten gevangen in een economie die alleen maar meer en meer vraagt en als je daar niet in meedoet ben je niks meer waard. We moeten en kunnen dat veranderen.

Versterken wat al goed gaat

Wij geloven in de kracht van mensen die het samen doen. Iedereen draagt al op de een of andere manier bij aan onze samenleving. Bijvoorbeeld door een voetbalteam te trainen of af en toe te koken voor de buurvrouw. Wij willen deze samenwerkingen versterken. Er zijn zo veel mensen die meer willen doen als we ze de ruimte en ondersteuning geven die nodig is. We willen coöperaties terugbrengen in onze dorpen en wijken. Samen de buurtsuper runnen, een voedseltuin starten of gezamenlijk energie opwekken.

We moeten elkaar weer tegenkomen en in gesprek blijven. Daarom zorgen we dat er een dorpshuis of wijkcentrum in elk gebied is en dat er parken of natuur zijn waar mensen samen kunnen komen. We maken de publieke ruimte weer publiek.

Goede voorzieningen

Iedereen verdient een inkomen waarmee je geen zorgen hebt over je huur of hypotheek, een huisarts in de buurt als je ziek wordt, een goede opleiding voor jou en je kinderen. Je moet kunnen sporten voor je gezondheid en voor de gezelligheid, naar het theater kunnen of een leuk bandje kunnen zien.

Dit zijn geen luxes, maar de voorwaarden voor een menswaardig en eerlijk bestaan. We willen zorg die niet denkt vanuit een ingewikkeld stelsel, maar vanuit de mens en de omgeving. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat alle mensen in onze gemeente op hun oude dag de hulp en zorg krijgen die ze nodig zijn.

Hulp voor mensen die het kunnen gebruiken

Er zijn inwoners in onze gemeente die het zwaar hebben. Mensen die werkloos of ziek zijn of die niet of nauwelijks kunnen rondkomen en vastzitten in een overlevingsmodus. Mensen die te maken hebben met schulden of mentale klachten. Die hulp het hardste nodig hebben en die de overheid vaak als een baksteen laat vallen.

Toegankelijke en laagdrempelige hulp is noodzakelijk. Dat begint met wijkteams met brede kennis van armoede, zorg en andere problematiek. Mensen in de omgeving die actief hulp aanbieden, die mensen serieus nemen en bouwen aan vertrouwen.

Daarbij is preventie belangrijker dan ooit. Jongerenwerk is bewezen effectief, maar in onze gemeente zo goed als wegbezuinigd. Wij herstellen deze gigantische fout.

Hoe we omgaan met elkaar

De gemeente moet er voor iedereen zijn, ongeacht je geloof, culturele achtergrond, gender, seksuele gerichtheid, iedereen moet zich veilig en welkom voelen in onze gemeente.

Daarom werken we actief aan het verbeteren van kennis en expertise over seksuele en genderdiversiteit bij de gemeente zelf en de partners van de gemeente zoals jeugdzorgorganisaties of wijkteams. Discriminatie pakken we hard aan en we werken aan een samenleving waar acceptatie de norm is en iedereen kan zijn wie die wil zijn. Juist als we van elkaar verschillen. Ook bij samenwerkingspartners en aanbestedingen kijkt de gemeente naar een inclusief diversiteitsbeleid.

Hoe wij gaan zorgen voor een inclusieve en prettige gemeenschap:

Vertrouwen in de overheid en elkaar

- De gemeente benadert bewoners altijd vanuit vertrouwen en met aandacht voor de menselijke maat. Iemands persoonlijke situatie mag nooit uit het oog verdwijnen. Een fout maken mag, het gaat erom dat gemeente en inwoner samen aan een oplossing werken.
- In wijken en dorpen zoals Angelslo of Emmermeer waar mensen minder kansen krijgen gebruiken we een gebiedsgerichte aanpak: de gemeente kijkt wat er dáár nodig is en biedt bewoners passende ondersteuning.
- De pilot in Emmerhout heeft laten zien dat buurtbudgetten de sociale cohesie in een wijk of dorp versterken. We willen deze buurtbudgetten weer opstarten en uitbreiden naar alle dorpen en wijken. Denk aan: 10.000 euro voor een buurtfeest, het aanleggen van bloemenweides of een dansvoorstelling met kinderen uit de wijk. Zo kunnen alle mensen meedenken en beslissen over hun eigen omgeving.
- Elk dorp en elke wijk verdient een plek om samen te komen, een dorpshuis, wijkgebouw of ander multifunctioneel centrum. Als gemeente moeten we dat realiseren en zorgen dat deze plekken voor de hele gemeenschap zichtbaar en bruikbaar zijn.
- We steunen lokale tradities en gebruiken die de gemeenschap versterken, zoals stoetbakken, knieperties bakken en paasvuren. Daarbij vinden we het belangrijk dat iedereen mee kan doen, dat tradities met respect voor elkaar worden gevierd en dat we ruimte maken voor nieuwe tradities zoals het suikerfeest of de ramadan. Vuurwerk is binnenkort verboden voor persoonlijk gebruik. Daarom zorgt de gemeente voor veilige, gezamenlijke vuurwerkshows zodat we het nieuwe jaar toch samen kunnen vieren.

- Met de participatiewebshop kan je korting krijgen op lidmaatschap van een sportvereniging, schoolbenodigdheden en meer. We verhogen de inkomensgrens voor mensen om aanspraak te maken op deze kortingen en zorgen dat de webshop substantieel armoede kan verlichten.
- We creëren uitgiftepunten op scholen en in buurthuizen voor onmisbare spullen zoals menstruatie-artikelen.
- Schulden kunnen iedereen overkomen en beginnen vaak met een klein probleem dat groter wordt. Daarom zetten we stevig in op schuldenpreventie. Dat begint met voorlichting op scholen, maar ook met goede afspraken met energiebedrijven en andere instanties om betaalachterstanden vroeg te signaleren.

Gezond zijn

- Voorkomen is beter dan genezen. Door middel van een gezonde leefomgeving, goede informatievoorziening en vroege signalering helpen we mensen langer gezond blijven. We pakken lichte klachten aan voordat ze erger worden. Zo houden we ook de zorgkosten lager. Nu het kabinet op preventie bezuinigt, bijvoorbeeld op de aanpak van overgewicht, is de inzet van de gemeente extra belangrijk. Dat doen we onder andere door toegankelijke en laagdrempelige sportvoorzieningen te faciliteren in dorpen en wijken.
- We gaan mantelzorgers, met name jonge mantelzorgers die vaak niet weten dat zij mantelzorg leveren, beter ondersteunen. Bijvoorbeeld door middel van lotgenotencontact en respijtzorg. Ook draaien we de bezuiniging op het mantelzorgcompliment terug.
- We pakken de marktwerking in de zorg aan door in te zetten op samenwerking in plaats van concurrentie. Tegelijkertijd zien we dat tarieven voor zorg jaar na jaar verlaagd zijn, dat willen we terugdraaien. Samen met de zorgaanbieders en hun onderaannemers willen we ervoor zorgen dat mensen zoveel mogelijk met dezelfde mensen te maken krijgen en dat de kwaliteit van de zorg verbetert. We zien erop toe dat zorggeld ook echt naar de zorg gaat, en niet naar private equity of andere 'zorgcowboys'.
- Samen met woningcorporaties werken we aan kleinschalige geestelijke gezondheidszorg in de wijk. Problemen met verward gedrag kunnen we voorkomen als laagdrempelige zorg vlakbij is. We willen een 'psycholance' in Emmen die klaarstaat als de nood hoog is. Waar nodig zetten we in op street-triage bij meldingen van verward gedrag. Een agent en een ggz-medewerker gaan samen langs en beslissen ter plekke hoe ernstig de situatie is. Als de politie wél moet ingrijpen, dan kan dat snel.
- We verbeteren de aandacht voor kinderen en jongeren met een licht verstandelijke beperking, binnen de jeugdhulp maar ook in het onderwijs en bij werkgevers. Deze groep wordt vaak niet herkend, waardoor jongeren geen hulp krijgen en niet goed kunnen meedoen in de samenleving.
- We doen meer om mensen bewust te maken van de mogelijkheid Gratis en anonieme soa-testen bij de GGD te doen.
- We sluiten ons aan bij het landelijk actieplan suïcidepreventie en zorgen dat hulpmiddelen als 113 zichtbaarder en toegankelijker worden.
- Je krijgt bij voorkeur een meerjarige indicatie binnen de Wmo. Zo krijgen onder andere mensen met een chronische ziekte meer zekerheid.

- We verbeteren de toegankelijkheid van gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie. Mensen met een beperking moeten volledig kunnen meedoen in de samenleving, maar hier is nog een grote slag te maken.

Leren

- We helpen met het organiseren van een volwaardige introductieweek, voor HBO en MBO.
- De gemeente gaat gericht zorgen voor schoolmaaltijden voor kinderen op de basisschool. Dit geeft ouders zekerheid en vergroot de kansengelijkheid.
- Jongeren verlaten niet zomaar hun school. Vrijwel altijd speelt er meer. Leerplicht moet zich richten op jongeren naar school krijgen, niet op ze beboeten. Wij willen dat leerplichtambtenaren meer ondersteuning gaan bieden aan schoolverlaters en minder hameren op handhaving.
- Er is in onze regio veel sprake van laaggeletterdheid. We stimuleren werkgevers om daar aandacht aan te besteden en werknemers te wijzen op hulp. Als gemeente zorgen we voor laagdrempelige ondersteuning en taalscholing die makkelijk vindbaar is voor de mensen. Belangrijk hierbij is de toegankelijkheid van de bibliotheek in wijken of dorpen. Facet zet zich ervoor in om in de dorpen en wijken aanwezig te zijn, dat blijven we steunen.
- De gemeente stimuleert scholen om burgerschapslessen over seksuele en genderdiversiteit te geven, GSA's te hebben en Paarse Vrijdag te vieren.

Bewegen

- We steunen de ontwikkeling van de topsportcampus op de Meerdijk. Daarbij vinden we dat commerciële belangen niet sturend moeten zijn in de ontwikkeling. Als wij topsport belangrijk vinden, moeten we het ook zelf financieren.
- In het sportbeleid focussen we specifiek op kinderen en jongeren. Te veel kinderen stoppen rond 12 jaar met bewegen. We willen samen met sportverenigingen en onderwijs meer sportdagen organiseren waar jongeren kennis kunnen maken met verschillende sporten.
- We starten en ondersteunen sportinitiatieven voor mensen met een beperking, in de eerste plaats voor kinderen. Ook ondersteunen we clubs en gymzalen om hun sportaccommodatie goed toegankelijk te maken.
- Ieder kind in Nederland moet een zwemdiploma kunnen halen. Daarom: schoolzwemmen voor alle leerlingen in groep 5.

Diversiteit en inclusiviteit

- De gemeente vergoedt de administratieve kosten voor wijziging van geslachtsregistratie in de BRP. Dit omdat het een noodzakelijke administratieve handeling is om iemands identiteit in overeenstemming te brengen met wie die persoon is.
- In onze gemeente staan we voor de rechten van vrouwen en mensen uit de regenbooggemeenschap. Dat doen we al jaren met het ondersteunen van Orange the World, een initiatief dat aandacht vraagt voor geweld tegen vrouwen. We pakken discriminatie en straatintimidatie hard aan, overal in de samenleving. Iedereen moet ongestoord en met een veilig gevoel over straat kunnen. Onze boa's kunnen hierin

een belangrijke rol spelen, maar schieten nog vaak tekort. Daarom moet er ruimte zijn voor bijscholing en training over deze doelgroep.

- De staat van Transzorg in Nederland is heel slecht, wachtlijsten voor transzorg kosten levens en we zetten ons in om deze zorg toegankelijker te maken.
- In navolging van andere gemeentes tekenen wij de intersekse-verklaring.
- We werken actief aan de inclusieve uitstraling van onze gemeente. We willen dat boa's en andere ambtenaren ook kunnen werken met zichtbare religieuze uitingen.
- Beleid over veiligheid en sociaal werk wordt getoetst op effecten voor alle groepen binnen de LHBTIQA+-gemeenschap.
- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld als inclusieve werkgever, gebruikt respectvolle, genderinclusieve taal in communicatie met inwoners en volgt de aanbevelingen van het Netwerk Regenboog FNV.
- De gemeente controleert of jeugdzorgorganisaties beschikken over expertise op het gebied van LHBTIQA+-jongeren.
- Wmo-loket, wijkteams en zorginstellingen beschikken over kennis van seksuele en genderdiversiteit. De gemeente stimuleert dat verpleeghuizen het *Roze-Loper*-keurmerk behalen.
- Als regenbooggemeente en grootste gemeente van Drenthe verdient Emmen een volwaardige regenboogpride. Samen met lokale en landelijke organisaties maken we dat mogelijk.

Veilig leven

- We zetten in op preventie: we pakken problemen aan voordat deze een bedreiging voor de veiligheid worden. Dat is een uitdaging, maar wel dé manier om te zorgen voor een leefbare en veilige omgeving. We bouwen aan goede buurt- of dorpsvoorzieningen die nauw samenwerken met scholen, jeugdhulp, schuldhulpverlening en andere instanties. En we bouwen sterke gemeenschappen waar bewoners elkaar helpen en op elkaar letten.
- Het stationsgebied wordt steeds onveiliger terwijl de oplossingen voor de hand liggen. We pleiten voor een directe busverbinding van Zwolle naar Ter Apel en gaan door met de pilot om stewards op het station te hebben.
- Iedereen verdient een veilige plek om elkaar te ontmoeten, daarom erkent de gemeente dat mannenontmoetingsplekken belangrijk zijn voor het beschermen van mannen en maakt beleid waarin zowel veiligheid als beperking van overlast centraal staan.

Meedoen

- De gemeente gaat door met het ontwikkelen van basisbanen. De kern van zo'n basisbaan: je doet werk voor de gemeenschap en je krijgt er een inkomen voor terug waarvan je kunt leven. We richten ons daarbij met name op het verduurzamen en vergroenen van de stad. Ook richten we ons op het sociaal domein, bijvoorbeeld met ondersteuning voor kwetsbare inwoners. We zorgen dat basisbanen aansluiten op de Participatiewet. Een basisbaan mag niet betekenen dat je in de financiële problemen komt doordat je uitkering of toeslagen wegvallen.
- We stimuleren projecten waarbij statushouders aan het werk kunnen. De gemeente bemiddelt om nieuwkomers zo snel mogelijk aan een betaalde werkplek te helpen.

- We versterken de lokale democratie door meer mensen meer inspraak te geven. Dorpsraden en wijkverenigingen leveren goed en belangrijk werk, maar voor veel mensen zijn ze ontoegankelijk. Daarom willen we gekozen besturen of raden, die een vergoeding krijgen voor hun werkzaamheden.

Cultuur

- Kunst en cultuur zijn een onmisbaar onderdeel van de samenleving. Ze geven kleur en dagen je uit. GroenLinks wil een levendig cultureel veld, met uiteenlopende culturele instellingen die samen zo goed mogelijk de inwoners van de gemeente bedienen. Daarbij vragen we specifiek bij subsidies aan organisaties om ook activiteiten te organiseren in de dorpen van onze gemeente. Wij zien het Rensenpark als de plek waar een bloeiende culturele en creatieve sector kan worden gehuisvest.
- De gemeente ondersteunt en stimuleert de culturele sector met een passend subsidiebeleid. Dat stemmen we zo goed mogelijk af met de cultuursubsidies van de provincie en het Rijk. We willen dat de gemeente hierbij niet alleen oog heeft voor bestaande instellingen, maar ook voor nieuwe initiatieven. Bijvoorbeeld met startsubsidies of risicogeld.
- We stellen voorwaarden aan cultuursubsidies om ervoor te zorgen dat kunstenaars een eerlijke beloning voor hun werk krijgen.
- We zetten in op meerjarige subsidies, zodat instellingen tijd hebben om te groeien en iets bijzonders op te bouwen. We gaan uit van vertrouwen.

Hoofdstuk 3 Een kans als motor van de groene economie

De klimaatcrisis is de grootste bedreiging voor de mensheid. We merken al dat onze zomers warmer worden, er meer droogte is. Oogsten mislukken, onze inheemse soorten zijn aan het uitsterven terwijl de eikenprocessierups en Aziatische hoornaars floreren. De effecten van stikstof, CO₂- uitstoot en landbouwgif op onze gezondheid en natuur zijn ontoelaatbaar groot.

Wij moeten voorlopers zijn

We naderen kritieke kantelpunten waardoor er onherstelbare schade gaat ontstaan in onze omgeving, maar we kunnen nog iets doen. Ook in onze gemeente kunnen we op lokaal niveau het verschil maken. Door te gaan handhaven op vervuilende industrie en te investeren in een groene toekomst. En we zorgen dat iedereen meegaat in deze transitie naar een schone en gezonde omgeving. We investeren fors in duurzame manieren om naar je werk, school of sportclub te gaan. In eerste instantie door te lopen of fietsen, met het verbeteren van onderhoud en het aanleggen van fietssnelwegen. Daarnaast door het openbaar vervoer goedkoper en beter te maken. Als laatste stimuleren we schoner (deel)autogebruik.

Duurzaamheid voor iedereen bereikbaar

Als je door onze gemeente gaat zie je in rijke dorpen zonnepanelen op elk dak, terwijl veel huizen in arme wijken nog nauwelijks isolatie hebben. Alleen een energietransitie die rekening houdt met iedereen is een rechtvaardige transitie. Daarom steunen we mensen met lage inkomens financieel met verduurzaming en werken we aan het opzetten van energiecoöperaties. Zo kan er samen groene stroom worden opgewekt of een buurtbatterij worden geplaatst en zorgen we dat het geld terugstroomt naar onze inwoners.

Ook verkennen we het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf dat grootschalig kan investeren in de verduurzaming van onze dorpen, wijken en industrie en collectieve warmtenetten kan realiseren in samenwerking met bewonerscollectieven.

Ons (openbaar) vervoer

We moeten zo snel mogelijk stoppen met het gebruik van fossiele brandstoffen om de opwarming van onze aarde tegen te gaan. Dat kan alleen met radicale beleidsverandering. Als eerste beperken we de snelheid in de bebouwde kom tot 30 kilometer per uur. Dit verlaagt de uitstoot en zorgt voor een veiligere omgeving voor iedereen. We geven het goede voorbeeld als gemeente door elektrisch te rijden waar nodig en deelvervoer te gebruiken waar mogelijk.

In de openbare ruimte geven we voorrang aan de fietser en het openbaar vervoer. Zowel in bestaande als nieuwe gebieden. We snappen ook dat in onze regio de auto decennialang de norm is geweest. Daarom zorgen we dat voor elektrische auto's meer laadpalen beschikbaar komen en we gaan autorijden niet bestraffen tot er goede alternatieven beschikbaar zijn.

Een gezonde en groene leefomgeving

Mensen kunnen niet zonder de natuur. Frisse lucht, schoon water en voldoende biodiversiteit. Zaken die steeds meer onder druk komen te staan. Of het nou PFAS in het water is of stikstof in het veengebied, we moeten ingrijpen om onze natuur te behouden.

We gaan strenger en beter handhaven op milieuregels en beter groenbeleid voeren op gemeentegrond. We stimuleren duurzame landbouw en natuurbeheer met subsidies. We gaan in gesprek met boeren en stimuleren hen heggen en beken terug te brengen in ons landschap. Om weidevogels en insecten terug te laten keren.

Een groene economie

In Emmen ligt een kans om voorloper te zijn in de economie van de toekomst. Wij hebben de kennis en bedrijvigheid om echt groene chemie te kunnen ontwikkelen. Veel bedrijven zijn al begonnen met die nieuwe economie te bouwen, als gemeente moeten we dit stimuleren en faciliteren.

In de eerste plaats door te zorgen voor een omgeving waar het fijn leven en werken is. Met een levendige en bereikbare binnenstad waar het aantrekkelijk is om te wonen en voor bedrijven om zich te vestigen. En door te investeren in het onderwijs van de toekomst met de Greenwise Campus en samenwerkingen tussen NHL Stenden en DCTerra.

Er is in onze plattelandsgemeente ook schaarste aan ruimte. Sectoren zoals glastuinbouw, bio-industrie en distributiecentra hebben te veel van onze ruimte opgeslokt. Ze draaien vaak op de uitbuiting van arbeidsmigranten en lagelonenwerk. Ze vervuilen de natuur en onze omgeving en wij dragen daar de kosten van. Daarom nemen we afscheid van deze sectoren en zorgen we ervoor dat er werk is voor de mensen die er werkten in de groene chemie en circulaire economie.

Er is ook schaarste op het stroomnet. Wij vinden dat beschikbare aansluitingen eerst naar woningen en naar de lokale groene economie moeten gaan. We helpen netbeheerders om op te schalen en stimuleren lokale elektriciteitsopwekking en -gebruik.

Hoe zorgen we voor een groenere toekomst?

Nieuwe energie

- We lopen als gemeente achter in de transitie naar aardgasvrij wonen. Daarom maken we een gerichte uitvoeringsagenda en maken in 2026 bekend welke wijken voor 2035 van het aardgas af moeten.
- We stimuleren collectieve warmteprojecten (warmtenetten) in wijken. Waar mogelijk in samenwerking met bewonersinitiatieven zoals warmtegemeenschappen. We maken werk van duurzame warmtebronnen, zoals geothermie. Bij alle collectieve warmteprojecten letten we nadrukkelijk op de betaalbaarheid voor lage inkomens. Elektrische warmtepompen komen alleen daar waar warmtenetten niet kunnen. Dit om netcongestie te voorkomen.
- We zetten vaart achter de uitvoering van de Regionale Energiestrategie voor de opwekking van groene energie. Bij nieuwe projecten voor zonne- en windenergie

bevorderen we lokaal eigenaarschap, onder meer door de inzet van maatschappelijke aanbestedingen.

- We onderzoeken het oprichten van een gemeentelijk energiebedrijf. Zo wordt de gemeente (mede-)eigenaar van toekomstige warmtenetten en zonne- of windparken. We zien die als een publieke voorziening, niet als energiemarkt.
- We informeren en stimuleren inwoners om zonnepanelen in een oost/west-opstelling te plaatsen, zodat de zonne-opbrengst beter over de dag wordt verdeeld en terugleverproblemen worden verminderd. Daarvoor ontwikkelen we een subsidieregeling voor inwoners die hun huidige panelen willen herschikken naar een oost/west-opstelling, met een vergoeding van 80% van de kosten, tot maximaal €400 per huishouden. Daarnaast nemen we bij toekomstige zonneparkprojecten de oost/west-opstelling als uitgangspunt.

Groene gemeente

- Wij zijn een ontzettend groene gemeente, dat moeten we behouden en versterken. Ook binnen dorpen en wijken werken we aan vergroening. Groen in de buurt is gezond, goed voor de biodiversiteit, belangrijk voor het verlagen van de gevoelstemperatuur én groen maakt het makkelijker om elkaar te ontmoeten.
- We helpen mensen die hun tuin en dak vergroenen met subsidies.
- Samen met waterschappen nemen we maatregelen voor klimaatadaptatie, zoals voldoende berging van regenwater. Dit betalen we uit de rioolheffing. Dat kost een paar euro per jaar extra en voorkomt dat we straks meer betalen aan klimaatschade.
- Nieuwe of te vervangen parkeerplaatsen leggen we aan met grasbeton.
- We investeren in onze Omgevingsdienst. Door jarenlange bezuinigingen en het steeds verder uitbreiden van het takenpakket kan deze niet goed meer handhaven. We zorgen dat de dienst meer gaat controleren, opsporen en handhaven op onder meer PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen.
- We beschermen onze inwoners tegen landbouwgif. We benutten de mogelijkheden van de Omgevingswet om teelten waarbij veel pesticiden worden gebruikt te verbieden en bufferzones in te stellen rond woningen, scholen en natuurgebieden waar geen pesticiden mogen worden gebruikt.

Veilig en gezond vervoer

- We hanteren in onze plannen voor ruimtelijke ordening het zogeheten STOMP-principe: stappen, trappen, openbaar vervoer, mobiliteit as a service en privé-auto. Ofwel: we geven eerst voorrang aan de voetganger, dan de fiets, het ov, taxi en deelauto en als laatste de privé-auto.
- De fiets is een belangrijk vervoermiddel in onze regio, we willen voorrang voor fietsers waar mogelijk en makkelijkere fietsverbindingen tussen dorpen en wijken.
- Openbaar vervoer is een belangrijke publieke voorziening. We willen dat alle wijken en dorpen goed bereikbaar zijn en draaien de verlaging van de frequentie van de stadsbussen terug. Ook versterken we het ov tussen de dorpen en Emmen en zorgen we voor meer ov-hubs, zodat overstappen makkelijker wordt en voorzieningen voor iedereen bereikbaar blijven. We zetten vol in op de Nedersaksenlijn om de ontsluiting van onze gemeente te verbeteren.

- We willen de verkeersveiligheid verbeteren. Daarom verlagen we waar mogelijk de maximumsnelheid binnen de bebouwde kom naar 30km per uur en zorgen we dat ook andere maatregelen worden genomen die het verkeer voor fietsers en voetgangers veiliger maken zoals eenduidig voorrangsbeld op rotondes.

Groene en duurzame bedrijvigheid

- Om netcongestie tegen te gaan, stimuleren we bedrijven om samen te werken in energiehubs. Het GETEC-terrein in Emmen boekt hier nu al fantastische resultaten mee. Met energiehubs stemmen de bedrijven vraag en aanbod van stroom op elkaar af en wekken zij zelf zoveel mogelijk stroom op.
- We zijn en blijven voorlopers in groene chemie en de circulaire economie, daarvoor ontwikkelen we een concrete en toekomstgerichte ontwikkelingsagenda die duidelijke keuzes durft te maken.
- We gaan door met het concentreren van het kernwinkelgebied en transformeren van winkelpanden naar woningen.
- We maken de inrichting van winkelcentra groener en daarmee aantrekkelijker voor bezoekers.
- We stimuleren bedrijvigheid die werk maakt van de toekomst: we geven voorrang aan de komst van nieuwe bedrijven die versneld afgaan van fossiele energie.
- Met ondernemers(organisaties) maken we nog deze periode een plan over hoe zij afscheid nemen van fossiele brandstof.
- We werken nauw samen met bedrijfsleven, onderwijs en andere overheidsinstellingen aan de werkgelegenheid van de toekomst (zie ook hoofdstuk 2).
- De openbare ruimte is van ons allemaal en is dus niet voor reclame van vervuilers.

Hergebruik grondstoffen

- Van woningbouw tot winkelvestigingsbeld, op alle terreinen waar we als gemeente invloed op hebben zetten we ons in voor een zuinig gebruik van grondstoffen. De grondstoffen die we gebruiken, mogen niet verloren gaan in de vorm van afval en vervuiling. We spannen ons in om zo snel mogelijk te voldoen aan de Europese doelstellingen van 60 procent recycling van huishoudelijk afval in 2030 en 65 procent in 2035.
- Ook bedrijven moeten hun afval scheiden. Voor veel bedrijven is dat nu nog niet eens mogelijk. Samen met AREA zorgen we dat iedere onderneming afval goed kan scheiden en zo bijdraagt aan een circulaire gemeente.
- We breiden als gemeente het circulair inkopen uit. Of het nu gaat om computers of sporthallen, we hanteren circulariteitscriteria bij de aanschaf. Daarmee ondersteunen we de circulaire koplopers in het bedrijfsleven en verkleinen we onze milieuvoetafdruk.
- We werken aan een circulair ambachtscentrum dat de functie van milieustraat, kringloopwinkel en reparatiewerkplaats combineert. Zo bevorderen we dat afgedankte spullen niet in de afvalverbrandingsoven belanden, maar worden hergebruikt.

Landelijke gebieden

- Het Bargerveen is het laatste restant van hoogveen in onze gemeente en zeer kwetsbaar. Deze unieke natuur willen we behouden en versterken. We vergroten de waterberging en nemen maatregelen om de stikstofdepositie terug te dringen, zodat het gebied ook voor toekomstige generaties behouden blijft.
- De kwaliteit van het landschap gaan we verbeteren. In de buitengebieden gaan we daarom heggen, beken en houtwallen herstellen en ontwikkelen. We gaan uit van inheemse soorten heggen en variëren hierin.
- In landelijke gebieden is het slecht gesteld met biodiversiteit. Dat geldt met name voor de situatie op akkers en in weilanden. Recent onderzoek toont aan dat tuinen en natuurgebieden belangrijk zijn om bestuivers als bijen en hommels in boerenland te laten overleven. Daarom stimuleert de gemeente samen met de provincie boeren om akkerranden in te zaaien met bloemen. Ook passen we ons eigen maai- en zaai beleid aan om de biodiversiteit te versterken.
- Het waterpeil kan, in overleg met de waterschappen, op veel plaatsen omhoog. Dit is beter voor het klimaat en de natuur en voorkomt verdere bodemdaling en funderingsschade zoals we zien in Nieuw-Amsterdam en Oranjedorp.
- Met boeren werken we aan meer wandelroutes die (deels) over het land lopen. Daarmee dragen de boeren bij aan het beheer van de omgeving en kunnen ze bijvoorbeeld extra omzet behalen met de verkoop van lokale producten.
- Biomassacentrales en mestvergisters zijn niet duurzaam en gaan we tegen.